

Vladimir Sorokin

Unul dintre cele mai surprinzătoare texte din literatura lumii. Sorokin este un scriitor uluitor de original.

The New Republic

VISCOLUL

*Răposatul să doarmă se-ntinde
Pe albul catafale,
Afară în vals ușor se prinde
Viscolul din înalt...*

ALEKSANDR BLOK

– Dar înțelegeți odată, trebuie neapărat să plec! își depărtă supărat mâinile Platon Ilici. Mă așteaptă bolnavii! Bol-na-vii! E epidemie! Asta nu înseamnă nimic pentru dumneavoastră?

Șeful de stație își lipi pumnii de cojocul său din blană de bursuc, aplecându-se înainte:

– Dar cum să nu înțelegem, domnul meu? Cum să nu înțelegem, domnul meu? Trebuie neapărat să plecați, domnul meu, înțeleg asta foarte bine. Dar eu nu am cai și până mâine n-o să fie niciunul!

– Păi, cum să nu aveți cai?! exclamă răutăcios Platon Ilici. Și atunci, ce rost mai are stația dumneavoastră de poștă?

– Păi, uite de ce, că au plecat toți caii și nu a mai rămas niciunul, niciunul! repetă mai tare șeful de stație, de parcă ar fi vorbit cu un surd. Poate spre seară să vină aici, printr-o minune, cei de la poștă. Dar cine poate ști când o să vină?!

Platon Ilici își scoase pince-nez-ul și îl fixă pe șeful de stație de parcă l-ar fi văzut pentru prima oară:

– Dar dumneavoastră înțelegeți, nene, că acolo mor oameni?

Șeful de poștă, strângându-și pumnii, își întinse mâinile spre doctor, de parcă ar fi cerșit.

– Dar cum să nu înțelegem, domnul meu? De ce să nu înțelegem și noi? Mor oameni creștini, e nenorocire, cum să nu înțelegem? Dar uitați-vă și dumneavoastră pe ferestruică, vedeți ce se întâmplă!

Platon Ilici își puse pince-nez-ul și-și mută automat privirea din ochii săi umflați spre fereastra acoperită de promoroacă, prin care era imposibil să se vadă ceva. Afară, ca de obicei, era o zi posomorâtă de iarnă.

Doctorul privi pendula gălăgioasă în formă de căsuță a Babei Iaga¹: arăta ora două și un sfert.

– Acum se face trei! dădu nemulțumit din capul său mare, tuns scurt, cu părul ușor încărunțit pe la tâmpile. Ora trei! Și acolo începe deja să se însereze, înțelegi tu oare?

– Dar cum să nu înțeleg, domnul meu, cum să nu înțeleg..., vru să spună din nou șeful de poștă, dar doctorul îl întrerupse ferm:

– Uite ce-i, nene! Fă-mi rost de cai din pământ, din iarbă verde! Dacă n-o să ajung azi acolo, te trimit în judecată. Pentru sabotaj.

Bine-cunoscutul cuvânt acționă asupra șefului de poștă ca un somnifer. Parcă adormi instantaneu, încetând să mai bolborosească și să se justifice. Trupul lui, ușor îndoit de mijloc, îmbrăcat în scurta de blană, cu pantalonii de velur și cizmele albe de păslă, înalte, tivite cu piele galbenă, rămase nemișcat în penumbra camerei mari, bine încălzite. Însă soția lui, care până atunci stătuse liniștită, aplecată asupra andrelelor, într-un colț îndepărtat, după o draperie de stambă, începu să se agite, aruncă o privire de acolo, își arată fața lătăreață, inexpresivă. I se făcuse lehamite de doctorul acesta în cele două ore de așteptare

1 Personaj demonic tradițional din basmele rusești. Se spune că avea o căsuță pe picioare de găină, care se învârtea, ascunzând calea de acces spre ea.

în care băuse ceai, mâncase dulceață de zmeură și de prune și răsfoise revista *Niva* de anul trecut.

– Mihalîci, oare să-l rugăm pe Perhușa?

Șeful de poștă își veni imediat în fire.

– Putem să-l rugăm pe Perhușa, își scărpină el mâna stângă cu mâna dreaptă, întorcându-se ușor spre soție. Dar dumneilor vor cai de stat.

– Puțin îmi pasă de care! exclamă doctorul. Am nevoie de cai! De cai! De caaai!

Șeful de poștă o porni lipăind spre birou:

– Dacă nu e la unchiul lui, la Hoprov, putem să-l rugăm...

După ce se apropie de birou, ridică receptorul telefonului, învârti manivela de vreo două ori, se îndreptă, punându-și mâna stângă în șold și întinzându-și capul chel în sus, de parcă ar fi dorit să pară mai înalt:

– Mikolai Lukici, Mihalîci te deranjează. Spune-mi, te rog, căraușul nostru nu a trecut azi pe la dumneavoastră? Nu? Foarte bine. Păi, cum să nu?! Unde să se ducă azi, este exclus, cum să nu. Ei, multe mulțumiri.

Puse cu grijă receptorul în furcă și, dând semne de vioiciune pe fața bărbierită neglijent, fără barbă, a unui bărbat fără vârstă, o porni lipăind spre doctor:

– Prin urmare, azi Perhușa al nostru nu s-a dus după pâine la Hoprov. E aici, stă pe sobă. Că, dacă se duce după pâine, imediat se înființează la unchiul său. Și acolo – pun-te pe băut ceai și trâncănit. Abia spre seară vine la noi să ne aducă pâinea.

– Are cai?

– Are o mașină.

– O mașină? Își scoase doctorul portțigaretul, mijind ochii.

– Dacă o să-l rugați, o să vă ducă la Dolgoe cu mașina.

– Și ai mei? se încruntă Platon Ilici, amintindu-și de sania sa, de vizitiu și de cei doi cai ai statului.

– Păi, ai dumneavoastră o să rămână deocamdată aici. O să vă întoarceți mai apoi cu ei.

Doctorul începu să fumeze.

– Și unde este căraușul ăsta al tău?

– Aici, aproape. Șeful de poștă arătă cu mâna undeva în spate. O să vă conducă Vasiatka. Vasiatka!

Nu veni nimeni la chemarea lui.

– Probabil în casa cea nouă, răspunse de după draperie soția șefului de poștă.

Și se ridică imediat, își foșni fusta pe podea și ieși. Doctorul se apropie de cuier, își luă paltonul greu, lung, dublat cu piele de țigaie, se îmbrăcă, își puse căciula mare, din blană de vulpe, cu urechi, plină de resturi de cereale, își puse fularul alb, lung, își puse mânușile, apucă ambele genți de voiaj și porni hotărât spre tinda întunecoasă, a cărei ușă o ținea deschisă pentru el șeful de poștă.

Doctorul de județ Platon Ilici Garin era un bărbat înalt, solid, de patruzeci și doi de ani, cu o față îngustă, trasă, bărbierită cu mare grijă, pe care se afla un nas mare pe care se citea mereu expresia unei profunde nemulțumiri. „Toți mă împiedicați să-mi îndeplinesc acel lucru important și singurul posibil, pentru care am fost ales de soartă și pe care pot să-l fac mai bine decât voi toți și pentru care am și pierdut deja o mare parte a vieții mele conștiente“, spunea parcă această față hotărâtă, cu un nas mare, încăpățânat și niște ochi aproape îngropați în grăsime. În tindă se ciocni de soția șefului de poștă și de Vasiatka, care îi luă imediat amândouă gențile.

– E a șaptea casă de aicea, îi spuse la plecare șeful de poștă, alergând în fața lor și deschizând ușa cerdacului. Vasiatka, condu-l pe domnul doctor.

Platon Ilici ieși la aer, mijind ochii. Era puțin ger, cam înnoțat; un vânt slab, dar care nu se potolise acum, la ora trei, aducea în continuare o zăpadă mărunță.

– N-o să vă ia prea mult, bolborosi șeful de poștă, zgribulindu-se în bătaia vântului. E un om căruia nu-i pasă de profit. Numai să meargă.

Vasiatka puse gențile de voiaj pe lavița de lângă cerdac, dispăru în tindă și reveni repede cu o scurteică mică, cu cizme de pâslă și căciulă; luă gențile, coborî din cerdac în zăpada adusă de vânt și zise:

– Să mergem, boierule.

Doctorul porni după el, trăgând din țigară. O porniră pe ulița pustie a statului, acoperită de zăpadă. Se adunase multă zăpadă, cizmele doctorului, îmblănite, se afundau aproape până la carâmbi în ea.

„Viscolește...” își spuse Platon Ilici, grăbindu-se să termine de fumat țigara ce se stingea din cauza vântului. „Dracu’ m-a pus să trec chiar pe la stația asta de poștă, s-o ia dracu’. O văgăună, ce să spun: iarna niciodată n-ai să găsești cai aici. M-am jurat, dar nu, m-am dus, *dumkopf*. Dacă aș fi pornit pe la șleau, aș fi schimbat la Zaprudnîi și aș fi pornit mai departe, ei, măcar numai cu șapte verste² mai departe, însă aș fi ajuns până acum la Dolgoe. Și stația de poștă e cuviincioasă, și drumul e mai mare. *Dumkopf*! Acum stau aici și pierd timpul...”

Vasiatka călca cu curaj zăpada din fața lui, tot agitând gențile identice, așa cum face o muiere cu gălețile din cobiliță. Așezarea de lângă stația de poștă, deși era numită „comuna Dolbeșino“, era, de fapt, un cătun format din zece case răzlețe, destul de aproape una de alta. Până ajunse, pe drumul acoperit de zăpadă, la casa cărăușului, Platon Ilici asudă ușor în paltonul lui lung. În preajma acestei case vechi, care intrase destul de mult în pământ, zăpada acoperise totul și nu se mai vedea nicio urmă de om, de parcă nu ar fi locuit nimeni acolo. Numai vântul împrăștia vălătucii de fum alb ce ieșeau pe horn.

Drumeții se strecurară cum putură printr-un fel de grădiniță împrejmuită, urcară în cerdacul acoperit de zăpadă, lăsat într-o rână. Vasiatka împinse ușa cu umărul, se dovedi că nu era

1 „Prostul“ (germ. în orig.).

2 Veche unitate de măsură echivalentă cu 1,0668 kilometri.

încuiată. Intrară în tinda întunecată; Vasiatka se împiedică de ceva și spuse:

– Pfu...

Platon Ilici distinse cu greu în întuneric două butoaie mari, o roabă și niște boarfe. Nu se știe de ce, în tinda cărăușului mirosea a prisacă – a stupi, a polen și a ceară. Mirosul acesta drag, de vară, nu se potrivea deloc cu viscolul din februarie. Strecurându-se cu greu pe ușa capitonată cu pânză de sac, Vasiatka o deschise, luă o geantă la subsuoară, păși peste pragul înalt:

– Bună ziua domniilor voastre!

În casă era puțin mai cald, mai luminos și mai aerisit decât în tindă: ardeau lemne în marea sobă rusească, pe masă se aflau o solniță stingheră de lemn, o pâine rotundă sub un ștergar, într-un colț se vedea, înnegrită, o icoană, iar pe un perete atârna singuratică o pendulă ce arăta cinci și jumătate. Doctorul nu remarcă nicio mobilă, numai un cufăr și un pat de fier.

– Nene Kozma! strigă Vasiatka, lăsând gențile jos cu grijă. Nu răspunse nimeni.

– Să fi ieșit în curte? își întoarse Vasiatka spre doctor fața mare, pistruiată, cu un năsuc amuzant, roz, parcă jupuit.

– Ce-i? se auzi dinspre sobă și apărură un cap roșcovan, ciufulit, cu o bărbuță numai smocuri și niște ochi nedormiți, care abia se mai vedeau.

– Salutare, nene Kozma! strigă bucuros Vasiatka. Uite, doctorul se grăbește să ajungă la Dolgoe, dar la poștă nu-i niciun cal acum.

– Și ce-i cu asta? se scărpină capul.

– Păi, uite, poate-l duci tu acolo cu mașina.

Platon Ilici se apropie de sobă:

– La Dolgoe e epidemie, trebuie neapărat să ajung azi acolo. Neapărat!

– Epidemie? Cărăușul se șterse la ochi cu degetele mari pline de băătăuri și cu unghii murdare. Am auzit de epidemia asta. Vorbeau ieri la poștă, la Hoprov.

– Mă așteaptă bolnavii acolo. Le duc vaccin.

Capul de după sobă dispăru, se auziră un scrâșnit și scârțâitul unor trepte. Kozma se dădu jos, începu să tușească, ieși din spatele sobei. Era un bărbat scund, slăbuț și îngust în umeri, de vreo treizeci de ani, cu niște picioare strâmbe și niște palme nemaipomenit de mari, așa cum au numai croitorii. Fața lui, cu un nas ascuțit, umflată de somn, avea o expresie de bonomie și încerca să zâmbească. Stătea desculț în fața doctorului, scărpinându-și părul roșcat, zburlit.

– Vac-cin? rosti el respectuos și precaut, de parcă s-ar fi temut să scape acest cuvânt pe podeaua murdară, tocită și plină de crăpături.

– Vaccin, repetă doctorul și-și scoase căciula de vulpe, din cauza căreia i se făcuse foarte cald.

– Dar e viscol, boierule! Perhușa privi spre fereastra aproape oarbă.

– Știi că e viscol! Dar acolo mă așteaptă oameni bolnavi! ridică doctorul vocea.

După ce se scărpină, Perhușa se apropie de fereștră izolată pe margini cu un fuior de cânepă.

– Uite, azi nu am ieșit nici după pâine – dădu cu degetul peste suprafața topită din mijlocul florilor de gheață de la fereastră, apărute din cauza focului din sobă, și privi pe geam. Doar omul nu trăiește numai cu pâine, nu?

– Cât vrei? își pierdu răbdarea doctorul.

Perhușa îl privi de parcă ar fi așteptat o lovitură; o porni în tăcere spre colțul din dreapta sobei, unde pe o laviță și pe rafturi se aflau căldări, căni și oale de foc, puse mâna pe un căuș de aramă, luă cu el apă din căldare și începu să bea repede. Mărul lui Adam i se mișcă în sus și-n jos.

– Cinci ruble! propuse doctorul cu un ton așa de amenințător, că Perhușa tremură.

Și imediat începu să râdă, ștergându-se la gură cu mâneca de la cămașă.

– Dar ce să fac eu...

Puse la loc căușul, privi în jur, icnind:

– Păi, asta... Tocmai am făcut focul în sobă.

– Dar acolo mor oamenii! strigă doctorul.

Perhușa, fără să se uite la doctor, se scărpină pe piept, miji ochii spre ferestruică. Doctorul îl privi pe cărauș cu o asemenea expresie a feței sale năsoase, încordate, de parcă ar fi fost gata să-l pocnească sau să înceapă să plângă.

Perhușa oftă, se scărpină pe gât:

– Auzi, piciule, atunci, uite, tu...

– Ce-i? Vasiatka deschise gura, fără să înțeleagă.

– Stai aici. Și cum începe să se stingă, tragi capacul la horn.

– S-a făcut, nene Kozma. Vasiatka își dădu jos scurta, o puse pe laviță și se așeză lângă ea.

– Mașina ta... ce putere are? întrebă doctorul ușurat.

– Cincizeci de cai.

– Bine! Într-o oră și jumătate o să ajungem la Dolgoe. Și o să pleci înapoi cu cinci ruble.

– Da' lasă, boierule..., zâmbind, Perhușa dădu din mâna lui mare, ca un clește și se lovi peste coapse. Biiine, să mergem s-o înhămăm.

Dispăru în spatele sobei și apăru repede îmbrăcat într-o bluză cenușie de lână, tricotată, cu ochiuri mari, cu niște pantaloni vătuiți, strânși cu o curea soldățească sus, aproape de piept, cu o pereche de cizme cenușii de pâslă la subsuoară. După ce se așeză pe laviță lângă Vasiatka și-și aruncă cizmele pe podea, începu să-și pună repede obielele.

Doctorul scoase o țigară și se duse afară. Acolo totul era la fel: cerul cenușiu, viscol, vânt. Satul parcă amuțise – nu se auzeau niciun glas de om, niciun lătrat de câine.

Pe când stătea în cerdac și trăgea fumul revigorant de țigară, Platon Ilici se gândea deja la ziua următoare: „Noaptea, vaccinarea, iar dimineață o să mergem la cimitir să ne uităm la morminte. Numai să nu dispunem carantină pe o asemenea

vreme, că o să se furișeze vreunul din încercuire, și atunci mai prinde-l, dacă poți. La Mitino au fost două bariere, și tot nu au fost de folos, s-au smucit, au mușcat... E interesant de știut, oare Sielberstein o fi acolo? Ei, dacă ar fi acolo! La patru mâini, vaccinatul ar merge mai ușor, am reuși să trecem noaptea prin tot satul... Nu, n-o să ajungă de la Usohi mai repede ca mine, de acolo sunt, pe numărate, patruzeci de verste, și pe o vreme ca asta... Uite ce noroc am mai avut cu viscolul...“

Perhușa, care, între timp, se încălțase, își luă un cojoc mic, negru, se strânse cu o curea lată, agățată la brâu mânușile, își trase pe ochi căciula, luă de pe masă pâinea, tăie un colț din ea, îl băgă în sân, mai tăie o felie, mușcă din ea, mestecă, făcându-i cu ochiul lui Vasiatka, ce stătea pe laviță:

– Ce mi-aș mai fi încălzit gura cu un ceișor, dar nu mai am când, uite ce a început să urle. E-pi-de-mie! De unde o fi aterizat oare?

– Cică de la Repișna. Vasiatka se șterse cu pumnul la ochi. Cu cai de poștă. Surugiu de-al statului, s-a dus imediat să se culce.

– Și de ce să nu dormim și noi, ăștia ai statului... Perhușa aruncă o privire de rămas-bun spre sobă, îl plesni peste cap pe Vasiatka și, mestecând, porni așa cu bucata de pâine spre curtea din spate.

Curtea cărașului era la fel de nearătoasă și de veche ca și casa: magazia cădea într-o rână, lipită de casă, stivele de lemne erau înghesuite neglijent, mai departe se afla fânarul cu acoperișul spart și căptușit în pripă cu prăjini și paie, la doi pași se vedea, negru, și șopronul în care, după toate aparențele, era prea puțin probabil să fi treierat cineva în el în ultimii patru ani. Însă grajdul mic, care semăna cu o baie, era construit nu demult și acoperit cu o draniță mare; avea niște pereți bine călăfătuiți și două ferestruici duble. Lângă el, sub o copertină acoperită de zăpadă, se afla mașina. Scormonind în zăpadă cu cizmele, cu mersul său strâmb și iute, Perhușa se apropie de grajd, își băgă

mâna în sân, pipăi sub cămașă după cheia aflată pe un șnur, o scoase și începu să deschidă lacătul care atârna acolo.

În spatele ușii se auzi un sunet întrerupt, ascuțit, de parcă începu să țârâie un greiere uriaș. Și imediat se auziră alte trei sunete asemănătoare, după aceea altele și altele, și deodată parcă un stol întreg de greieri ar fi început să țârâie tare și insistent, pe toate vocile. Și imediat în magazie începu să grohăie un mistreț. În grajd, țârâitul se auzea din ce în ce mai tare.

– Vin, mama voastră... Perhușa desfăcu lacătul, deschise larg ușa și intră în grajd.

Niște miresme familiare, plăcute se năpustiră asupra lui. Fără să tragă ușa după sine, pentru a vedea mai bine, traversă fierăria și magazia de hamuri și se duse drept spre stănoaga cailor. Un țârâit plin de bucurie umplu grajdul. În comparație cu casa amărâtă și curtea lui Perhușa, grajdul era exemplar, nou, curat, îngrijit, fapt care demonstra imediat pasiunea principală a proprietarului. Grajdul avea două părți: chiar de la ușă începeau fierăria și magazia de hamuri, se afla bancul de lucru, pe el, o nicovală mică, aici era și o sobiță de dimensiunile unui samovar, cu niște foale făcute dintr-o afumătoare de la o prisacă, cu un instrumentar aranjat cu grijă pe banc: cuțite, ciocănele, clești, burghie, pile și un borcan cu unsoare, în care se afla o pensulă. În mijlocul bancului de lucru se afla o cană de lut plină cu niște potcoave minuscule, cât o copeică. Alături era o altă cană, cu o grămadă de caiele mici pentru potcoavele acelea. Pe perete, în șiruri, erau agățate hamuri mici, care semănau cu niște ciuperci uscate. Deasupra bancului se afla o lampă mare cu gaz.

Dincolo de fierărie și de magazia de hamuri, într-un coș mare, era fânarul, cu trifoi mărunțit, alături se afla o îngrăditură, iar în spatele ei, boxele cailor. Perhușa, zâmbitor, se aplecă peste îngrăditură și de jos se auzi furnăitul pe mai multe voci, în cascadă, al celor cincizeci de cai *mici*. Fiecare stătea în stănoaga lui, unii câte doi, alții câte cinci, alții câte trei. În fiecare stănoagă se aflau două iesle-jgheaburi, pentru apă și pentru

furaje. În ieslele pentru furaje se vedeau resturile albe de ovăz măcinat, pe care Perhuşa îl pusese cailor la ora cinci dimineaţa.

– Ei, ce-i, mama voastră, o pornim la drum? Îşi întrebă Perhuşa caili şi ei începură să fornăie şi mai tare.

Cei mai tineri se ridicară în două picioare, tropăind din picioarele din spate, cei mai mari, de stepă, fornăiau, se scuturau şi-şi mişcau capetele. Perhuşa coborî spre ei mâna lui mare, aspră, cu cealaltă ținându-şi felia de pâine, şi începu să-i mângâie. Îi atingea cu degetele, le atingea spinările, le mângâia coamele, iar ei fornăiau, întinzând boturile mici în sus, îi muşcau în joacă mâna cu dinţii lor mici, se împingeau în degetele lui cu nările calde. Niciunul dintre cai nu era mai mare decât o potârniche. Cunoştea fiecare cal şi putea să povestească în ce fel şi de unde a apărut la el în grajd, care e povestea lui, cum era el, de fapt, care erau părinţii lui, ce fire şi deprinderi avea. Baza hergheliei lui Perhuşa o constituiau nişte mânji roibi cu cozi scurte, roşcate-închis – erau mai mult de jumătate –, după ei urmau roşcovanii, murgii, opt roşii, patru suri, doi suri-rotaţi şi doi târcaţi – unul negru-târcat şi altul roşu-târcat.

Aici erau numai mânji şi jugani. În ceea ce priveşte iepele *mici*, ele valorau literalmente greutatea lor în aur, erau ținute numai de crescătorii de cai.

– Na nişte pâinică, rosti Perhuşa şi începu să fărâmiţeze pâinea şi s-o arunce în iesle.

Caili se aplecară după ea. După ce fărâmiţă toată pâinea şi aşteptă până o mâncară, bătu din palme şi porunci cu voce tare:

– Hai la înhămat!

Şi ridică dintr-odată îngrăditura, care deschise deodată toate boxele.

Caili porniră pe ulucul de lemn, măturat frumos, formând acolo o herghelie, salutându-se unul pe altul, muşcându-se, rânjind şi dând din copite. Ulucul ducea spre un perete de care era lipită maşina. Perhuşa privi herghelia, faţa i se luminează şi îi întineri. Mereu se bucura de caili săi, chiar şi atunci când era

obosit, beat sau umilit de oameni. Trăgând la o parte ușa, dădu drumul cailor în pânțelele mașinii. Hergheția mergea vioaie, în pofida frigului ce răzbătea din interiorul rece al mașinii.

– Haide, haide, își îndemna el caili. Acușica nu e așa de rece, e un pui de ger de poți să-l duci...

După ce așteptă ca ultimul cal să intre în mașină, trase la loc ușa, ieși repede din grajd, îl încuie, băgă cheia în sân și, după ce ocoli, cu picioarele lui strâmbe, grajdul, deschise capota mașinii. Caili, obișnuiți, își ocupaseră singuri locul, așteptând să fie înhămați. Sub capotă se aflau cinci șiruri a câte zece cai. Perhușa începu să-i înhame repede, băgându-le capetele în niște hamuri mici. Ei se aplecau supuși, numai doi roibi, ca de obicei, începură să se muște și să tulbure ordinea din rândul al treilea.

– Uite, uite, acușica o să trag un biciușor, mama voastră! le promise Perhușa.

Primii zece cai înhămați, niște murgi adevărați, bine făcuți, bocăneau tare cu copitele în oiștea înghețată, cu ramificații, roșcovanii din rândul al treilea își întindeau abătuți capetele spre stăpân, pentru a li se trece hamurile peste ele, caili cei roșii își păstrau demnitatea de rasă superioară și-și ciuliră urechile, surii rumegau indiferenți, bălțații oftau și dădeau din capete, surii-rotăți se legănau nerăbdători de pe un picior pe altul, iar roșcovanul bălțat, vioi, fornăia întruna, rânjindu-și dinții tineri.

– Uite-așa. Perhușa puse în capotă un cui de lemn, fixând toți caili la locurile lor, luă niște păcură, unse ambii rulmenți ai oiștii, își puse mănușile, luă un bici mic și se duse să-l cheme pe doctor.

Doctorul termina de fumat a doua țigară, stând în cerdac.

– Putem pleca, boierule, îi dădu raportul Perhușa.

– Slavă Domnului..., aruncă doctorul nemulțumit mucul de țigară. Să mergem, să mergem...

Perhușa îi luă una dintre genți, porniră prin tindă în curte, spre mașină. Perhușa trase la o parte blana de urs, doctorul se urcă și, cât timp Perhușa îi îndesa în spate, pe capră, gențile,

fixă cu privirea caili. Văzuse de puține ori, și de și mai puține ori mersese cu niște cai mici și, fără mare interes din cauza așteptării, examină caili de sub capotă, care formau cinci șiruri și se legănau de pe un picior pe altul, bocănind cu copitele lor mici de o parte și de alta a oiștii ramificate.

„Ce ființe mici, dar ne ajută în situații grele, de nedepășit...” își spuse. „Și cum aș fi plecat eu fără micuții aceștia? Ciudat... numai în ei mi-e speranța. Nimeni altcineva n-o să mă mai ducă la Dolgoe ăsta...”

Își aduse aminte de cei doi cai obișnuiți cu care, deși epuizați complet din cauza viscolului, ajunsese în urmă cu trei ore și jumătate în blestematul ăsta de Dolbeșino și care acum se aflau în grajdul stației de poștă și probabil rumegau ceva.

„Cu cât e mai mare animalul, cu atât e mai vulnerabil. Iar omul e vulnerabil de nu se poate...”

Doctorul întinse mâna înmănușată, își depărtă degetele și atinse crupele a doi roșcovani din ultimul rând. Căluții îi aruncară o privire indiferentă.

Veni Perhușa, se așeză lângă doctor, se acoperi cu blana, puse mâna pe cârmă, șuieră din biciul cel mic:

– Ei, Doamne-ajută... Diii!

Plescăi din buze. Căluții se încordară, își întinseră picioarele, oiștea se însufleți cu un scârțâit și se puse în mișcare.

– Diii! Diii! agita Perhușa biciul deasupra cailor.

Mușchii lor mici se încordau sub crupe, hamurile începură să scârțâie, copitele scrâșniră pe lângă oiște și, uite, porni, porni, porni. Mașina se puse în mișcare, zăpada scârțâia sub tălpige.

Perhușa băgă biciul în toc și începu să tragă de cârmă. Mașina ieși din curte. Poarta nu mai era, rămăseseră din ea numai doi stâlpi și sui. Mașina trecu printre ei, Perhușa o îndreptă spre șleau și, plescăind din buze, îi făcu doctorului cu ochiul:

– Am pornit!

Platon Ilici Garin, medic de provincie, își propune să ajungă cu orice preț la datorie, în Dolgoe, unde o boală misterioasă transformă oamenii în zombi. Pentru că nu găsește cai de schimb la poșta din Dolbeșino, doctorului i se recomandă tovărășia cărăușului Kozma, care, pentru cinci ruble, îl poate duce cu mașina la destinație. Aventura celor doi, cu puternice ecouri din Tolstoi, Gogol și Kafka, este marcată de popasuri și de personaje dintre cele mai stranii – morarul înalt cât palma și soția lui voluptuoasă, producătorii kazahi de narcotice, cadavrul uriașului înghețat și omul lui de zăpadă, gigantic și cu un falus enorm –, care transformă această călătorie aparent banală într-un traseu fantastic, infernal, în care nu doar viscolul dobândește proporții gigantice, ci și natura umană, care îi cade pradă.

Romanul lui VLADIMIR SOROKIN, situat într-un secol al XIX-lea distopic și echivoc, va dezvălui numai și numai la momentul potrivit de ce mașina lui Kozma este trasă de cincizeci de cai nu mai mari decât o potârniche, de ce în Rusia caii de povară sunt înalți cât o casă cu două etaje și, nu în ultimul rând, de ce misterioasa molimă, care le dă morților forța să-și părăsească mormintele, vine din Bolivia.

